SKA – 312/2007

S P R I E D U M S

Rīgā 2007.gada 25.jūnijā

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese R.Vīduša
senatore J. Briede
senatore V. Krūmiņa

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Elite Taxi" pārstāvim I.Š. un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts darba inspekcijas pārstāvei Ingai Jonikānei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Elite Taxi" pieteikumu par Valsts darba inspekcijas 2003.gada 22.septembra lēmuma Nr.09/617 atcelšanu, sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Elite Taxi" un Valsts darba inspekcijas kasācijas sūdzībām par Administratīvās apgabaltiesas 2007.gada 5.februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts darba inspekcijas Rīgas reģionālā valsts darba inspekcija ar 2003.gada 8.augusta aktu-rīkojumu Nr.291-2003-11 SIA „Elite Taxi" noteica nodibināt darba tiesiskās attiecības, līdz 2003.gada 8.septembrim noslēdzot rakstveida darba līgumus ar SIA „Elite Taxi" pārvadātājiem, kuri veic autopārvadājumus ar citas personas īpašumā esošu autotransporta līdzekli. Nepiekrītot šim lēmumam, SIA „Elite Taxi" to apstrīdēja Valsts darba inspekcijā, kas ar 2003.gada 22.septembra lēmumu Nr.09/617 apstrīdēto lēmumu atstāja negrozītu.

[2] Par Valsts darba inspekcijas 2003.gada 22.septembra lēmuma Nr.09/617 atcelšanu SIA „Elite Taxi" iesniedza tiesā pieteikumu, kurā norādīja turpmāk minētos argumentus.

[2.1] SIA „Elite Taxi" izmanto fizisko personu – individuālā darba veicēju – pakalpojumus, pamatojoties uz uzņēmuma līgumu. Tiesiskais pamats ir līgums ar autotransporta līdzekļa vadītāju un tas ir regulējams saskaņā ar noteikumiem, kas attiecas uz darba līgumu un ir pieļaujams komercpārvadājumos.

[2.2] Fiziskā persona šajā gadījumā darbojas kā autotransporta līdzekļa vadītājs, kas izņem reģistrācijas apliecību saskaņā ar likuma „Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu, zemnieka vai zvejnieka saimniecību un individuālo darbu" 24.pantu, jo minētā darbība nav paredzēta Ministru padomes 1993.gada 29.aprīļa lēmumā Nr.220 „Par individuālā darba patentmaksas apmēriem un kārtību, kādā tiek reģistrēti individuālā darba veicēji" (turpmāk – Ministru padomes lēmums Nr.220) kā darbība, kas dod tiesības saņemt patentu, jo fiziskajai personai nav savas automašīnas. Pēc reģistrācijas fiziskajai personai ir tiesības patstāvīgi noteikt ienākumu gūšanas veidu (darba attiecības vai individuālais darbs) un noslēgt darba līgumu vai uzņēmumu līgumu.

[2.3] Ar pārsūdzēto lēmumu valsts iejaucas privāttiesību jomā, jo pamudina pieteicēju un fiziskās personas uz darba tiesisko attiecību nodibināšanu pretēji viņu gribai. Turklāt autopārvadājumu jomas kontrole atrodas citu iestāžu kompetencē.

[3] Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa ar 2003.gada 23.oktobra spriedumu pieteikumu noraidīja.

[4] Izskatījusi lietu sakarā ar pieteicējas apelācijas sūdzību, Administratīvā apgabaltiesa ar 2007.gada 5.februāra spriedumu pieteikumu apmierināja un atcēla Valsts darba inspekcijas 2003.gada 22.septembra lēmumu Nr.09/617. Spriedumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[4.1] Lietā ir strīds par to, vai pieteicējai ar autotransporta līdzekļa (taksometra) vadītājiem bija jānoslēdz darba līgumi un vai Valsts darba inspekcijai bija tiesības uzlikt pienākumu nodibināt darba tiesiskās attiecības ar taksometru vadītājiem.

[4.2] Atbilstoši Autopārvadājumu likuma 1.panta 28.punktam, 30.panta pirmajai un otrajai daļai, 35.panta pirmajai un trešajai daļai, likuma „Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu, zemnieka vai zvejnieka saimniecību un individuālo darbu" 24.pantam, Ministru kabineta 2002.gada 22.oktobra noteikumu Nr.469 „Kārtība, kādā atļauts veikt pasažieru un kravas komercpārvadājumus ar citu personu īpašumā esošiem autotransporta

līdzekļiem" (turpmāk – Ministru kabineta noteikumi Nr.469) 2. un 7.punktam, Ministru padomes lēmuma Nr.220 2.punktam fiziskā persona ir tiesīga veikt pasažieru komercpārvadājumus ar personīgo transportlīdzekli vai nomātu transportlīdzekli, saņemot speciālo atļauju (licenci) šādam darbības veidam un iegādājoties patentu.

Lietā nav strīda par to, ka personas, kuras sadarbojoties ar pieteicēju, sniedza taksometra pakalpojumus, šādu licenci saņēmušas nebija. Licence bija izsniegta pieteicējai kā juridiskajai personai. Šādos apstākļos attiecīgās fiziskās personas nav uzskatāmas par pārvadātājiem Autopārvadājumu likuma un Ministru kabineta noteikumu Nr.469 izpratnē. Tātad faktiski konkrētās personas pārvadājumus var veikt tikai pārvadātāja, proti, pieteicējas vārdā. Līdz ar to pieteicējas un fizisko personu tiesiskās attiecības nodibināmas atbilstoši tiesību normās noteiktajam.

[4.3] Tā kā automašīnas nomnieks un vadītājs nodibinājuši savstarpējas tiesiskās attiecības par taksometra pakalpojumu sniegšanu, nevis darbojas viens neatkarīgi no otra, šāds tiesisko attiecību saturs ir neatbilstošs tiesību normās konkrēti noteiktajam. Ņemot vērā, ka šīm fiziskajām personām (autovadītājiem) nav speciālās atļaujas (licences) attiecīgas darbības veikšanai un tās kā fiziskās personas nav uzskatāmas par pārvadātājiem Autopārvadājumu likuma izpratnē, fiziskās personas faktiski pilda autotransporta līdzekļa vadītāja pienākumus, kas nepārprotami izriet arī no līguma ar pieteicēju 1.punkta. Šādas tiesiskās attiecības atbilstoši Darba likuma 40.pantam nodibināmas uz darba līguma pamata. Šo personu reģistrēšanās kā individuālā darba veicējiem nav nepieciešama un neatbrīvo pieteicēju no pienākuma noslēgt darba līgumu.

[4.4] Valsts darba inspekcijai, ievērojot Valsts darba inspekcijas likuma 3.panta pirmo daļu un otrās daļas 6.punktu, ir tiesības uzlikt pienākumu komersantam novērst tās konstatētos pārkāpumus darba tiesisko attiecību jomā.

[4.5] Konkrētajā gadījumā pienākums noslēgt rakstveida darba līgumu pieteicējai pastāv *ex lege*, proti, saskaņā ar Darba likumu. Turklāt par Darba likuma vai citu šos jautājumus regulējošo normatīvo aktu pārkāpšanu Valsts darba inspekcija vainīgās personas var saukt pie administratīvās atbildības. Līdz ar to nepamatots ir pieteicējas arguments, ka ar pārsūdzēto lēmumu valsts iejaucas privāttiesību jomā.

[4.6] Pārsūdzētais lēmums nav pamatots, jo tajā ir atsauce uz Ministru kabineta noteikumu Nr.469 7.punktu, kas tikai netieši norāda uz darba līguma noslēgšanas nepieciešamību. Tomēr pienākums noslēgt darba līgumu, kā minēts, izriet no Darba likuma 40.panta, uz kura pārkāpumu atbildētāja savā lēmumā nav norādījusi. Turklāt ne sākotnējā, ne galīgajā iestādes lēmumā nav ietverta faktu konstatācija. Šāds pamatojuma trūkums ir

atzīstams par būtisku procesuālo pārkāpumu, jo ietekmē pārsūdzētā lēmuma saturu. Līdz ar to šāds pamatojums neattaisno adresātam uzlikto pienākumu.

[5] Par Administratīvās apgabaltiesas 2007.gada 5.februāra spriedumu pieteicēja iesniegusi kasācijas sūdzību, kurā lūdz spriedumu atcelt un nodot lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā. Kasācijas sūdzībā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[5.1] Tiesa nav ievērojusi Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 150.panta ceturto daļu un 154.panta pirmo daļu, jo nav pietiekami savākusi pierādījumus. Tas varēja novest pie lietas nepareizas izspriešanas. Tiesa ir vērtējusi tikai noslēgtos līgumus un citus dokumentus, bet nav vērtējusi, vai darba attiecības pastāv *faktiski*.

[5.2] Ja atzīst par pamatotu tiesas secinājumu par darba tiesisko attiecību pastāvēšanu starp pieteicēju un autovadītājiem, tad vienlaikus jāatzīst, ka starp pieteicēju un autovadītājiem ir nodibinātas darba tiesiskās attiecības un noslēgti līgumi, kas pēc satura neatbilst Darba likuma 40.pantam. Līdz ar to būtu jāpiemēro Darba likuma 42.pants par noslēgto darba līgumu spēkā neesamību. Šādos apstākļos atbildētājas prasība noslēgt darba līgumus nav izpildāma. Lietā esošie pierādījumi liecina par to, ka Valsts darba inspekcija nav konstatējusi darba tiesisko attiecību esamību.

[5.3] Tiesisko attiecību būtības konstatēšanai tiesai bija jāpiemēro Civillikuma 1431., 1440., 1504. un 1507.pants. Šādos apstākļos tiesas izdarītais secinājums par darba tiesisko attiecību pastāvēšanu neatbilst faktiskajiem apstākļiem un normatīvajiem aktiem. Tādējādi tiesa arī nepareizi ir iztulkojusi Darba likuma 28. un 39.pantu, jo ir redzams, ka vadītāji neuzņēmās pakļauties noteiktai darba kārtībai un pieteicējas rīkojumiem, savukārt pieteicēja – nodrošināt jebkādus darba apstākļus. Pārbaudot darba tiesisko attiecību nodibināšanu, tiesa nav piemērojusi Darba likuma 1.sadaļu.

[5.4] Konstatējot, ka lietā esošajā darba līguma paraugā ir noregulētas tādas attiecības, kas nav noregulētas ar Darba likumu un Civillikuma 2178.–2195.pantu, un līguma paraugs nesatur visus būtiskos darba līguma noteikumus, tiesai bija jāpiemēro Civillikuma 2212.pants, Autopārvadājumu likuma 1.pants, likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.pants, likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu" 1.pants un Ministru kabineta 2001.gada 27.marta noteikumu Nr.150 „Noteikumi par nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienestā" 4. un 5.punkts.

[6] Valsts darba inspekcija iesniegusi paskaidrojumus, kuros norāda, ka pieteicējas kasācijas sūdzību neatzīst. No Valsts darba inspekcijas konstatētajiem apstākļiem secināms,

ka SIA „Elite Taxi” (pārvadātājs) noteica fiziskās personas saistības izpildījuma veidu, apmēru un nodrošināja ar saistības izpildījuma nepieciešamo aprīkojumu, t.i., ar nepieciešamajiem darba apstākļiem, lai varētu veikt pasažieru pārvadājumus. Savukārt fiziskās personas (autovadītāji) uzņēmās veikt noteiktu darbu, pakļaujoties noteiktai darba kārtībai un rīkojumiem. Faktiski nodibinātās tiesiskās attiecības pēc būtības atbilst darba tiesiskajām attiecībām. Valsts darba inspekcijas 2003.gada 22.septembra lēmumā šie fakti un dokumenti ir norādīti, līdz ar to nav pamatots kasācijas sūdzībā ietvertais apgalvojums, ka nav faktu konstatācijas. Pārvadātāja SIA „Elite Taxi” un fizisko personu (autovadītāju) attiecības bija nodibināmas atbilstoši Darba likumam, un tas izriet arī no Ministru kabineta noteikumiem Nr.469, kuru 7.punkts paredz, ka, veicot pārvadājumus ar citas personas īpašumā esošu transporta līdzekli, autovadītājam nepieciešams darba līgums.

Tāpat norādīts, ka Valsts darba inspekcija lūdz atcelt apgabaltiesas spriedumu un nodot lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai, jo nepiekrīt sprieduma rezolutīvajai daļai, ar kuru atcelts pārsūdzētais Valsts darba inspekcijas lēmums. Administratīvā apgabaltiesa motīvu daļā atzina, ka SIA „Elite Taxi” ir jāgādā par darba līgumu noslēgšanu ar fiziskajām personām (autovadītājiem). Valsts darba inspekcijas amatpersonas ir darbojušās normatīvo aktu pilnvaru ietvaros atbilstoši pilnvarojuma jēgai un mērķim.

[7] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis uzturēja savu kasācijas sūdzību saskaņā ar tajā minētajiem apsvērumiem, atbildētājas kasācijas sūdzību neatzina. Atbildētājas pārstāve neatzina pieteicējas kasācijas sūdzību, uzturēja savu kasācijas sūdzību.

Motīvu daļa

[8] Saskaņā ar APL 347.panta pirmo daļu tiesa, izskatot lietu kasācijas kārtībā, pārbauda lietā esošā sprieduma tiesiskumu pārsūdzētajā daļā attiecībā uz administratīvā procesa dalībnieku, kurš spriedumu pārsūdzējis, un argumentus, kuri minēti kasācijas sūdzībā. Savukārt atbilstoši šā likuma 325.pantam kasācijas instances tiesas kompetencē ir pārbaudīt, vai apelācijas instances tiesa, izskatot lietu, nav pārsniegusi savas kompetences robežas un vai nav pārkāpusi procesuālo vai materiālo tiesību normas.

[9] Pieteicējas iebildumi pamatā ir vērsti pret to, ka Valsts darba inspekcija iejaucas pieteicējas privāttiesiskajās attiecībās ar taksometru vadītājiem, uzliekot pienākumu noslēgt

darba līgumus, lai gan, kā uzskata pieteicēja, starp līdzējiem var pastāvēt un pastāv uzņēmuma līguma tiesiskās attiecības. Savukārt Valsts darba inspekcija uzskata, ka tiesiskās attiecības ir vērtējamas pēc to būtības, un pēc būtības starp SIA „Elite Taxi" kā pārvadātāju un autotransporta līdzekļu (taksometru) vadītājiem pastāv darba tiesiskās attiecības, turklāt darba līgumu nepieciešamību gadījumos, kad pārvadājumi tiek veikti ar citai personai piederošu transportlīdzekli, skaidri nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr.469.

[10] Administratīvo lietu departaments piekrīt pieteicējai, ka privāttiesību subjekti – šai gadījumā SIA „Elite Taxi" kā pārvadātājs un autovadītāji – vispārīgi var izvēlēties, vai nodibināt privāttiesiskās attiecības, kā arī noteikt šo attiecību saturu. Tas ir privāttiesībās pastāvošais privātautonomijas (līguma brīvības) princips.

Tajā pašā laikā jāņem vērā, ka nereti personu brīvību privāttiesiskajās attiecībās ierobežo imperatīvas (obligāti ievērojamas) publiski tiesiska rakstura normas. Tādā gadījumā, nodibinot, grozot vai izbeidzot privāttiesiskās attiecības, ir jāņem vērā šīs normas un attiecīgos gadījumos jāpakļaujas īpaši nodibinātu valsts iestāžu kontrolei attiecībā uz šo publiski tiesisko normu ievērošanu.

Pārvadājumu veikšanā, ciktāl tas skar šo lietu, ir jāievēro imperatīvās normas, kuras pieņemtas divās jomās:

1) autopārvadājumu kā komercdarbības veida kontrole (Autopārvadājuma likums un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi),

2) darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības kontrole (Darba likums u.c.).

[11] Valsts darba inspekcija ir valsts pārvaldes iestāde, kuras funkcija ir valsts uzraudzības un kontroles īstenošana darba tiesisko attiecību, darba aizsardzības un bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības jomā (Valsts darba inspekcijas likuma 3.panta pirmā daļa). Šīs iestādes kompetencē ir uzraudzīt un kontrolēt, citastarp, darba tiesisko attiecību normatīvo aktu prasību ievērošanu. Valsts darba inspekcijas likuma 5.pants paredz šīs funkcijas veikšanai nepieciešamās pilnvaras. Inspekcijas amatpersonām saskaņā ar likuma 5.panta otrās daļas 6.punktu ir tiesības pieņemt lēmumus darba tiesisko attiecību jautājumos, kā arī izteikt brīdinājumus un dot rīkojumus darba devējiem. Gadījumā, ja lēmums rada tiesiskās sekas attiecībā uz konkrētu privātpersonu, tas ir administratīvais akts un ir apstrīdams augstākā iestādē un pārsūdzams tiesā. Tiesai šādā gadījumā ir jāpārbauda, vai Valsts darba inspekcija, pieņemot lēmumu, ir pareizi izmantojusi tai piešķirto publisko

varu, citiem vārdiem, vai inspekcija ir pareizi novērtējusi situāciju darba tiesisko attiecību regulējošo normu ievērošanā un vai pamatoti un pareizi iejaukusies personu privāttiesiskajās attiecībās, uzliekot šo attiecību ietvaros kādus pienākumus.

[12] Kā redzams no Valsts darba inspekcijas Rīgas reģionālās valsts darba inspekcijas 2003.gada 8.augusta lēmuma, tajā ir ietverts norādījums SIA „Elite Taxi" nodibināt darba tiesiskās attiecības, noslēdzot rakstveida darba līgumus ar SIA „Elite Taxi" pārvadātājiem, kuri veic autopārvadājumus ar citas personas īpašumā esošu autotransporta līdzekli, saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.469. Augstākas iestādes – Valsts darba inspekcijas – 2003.gada 22.septembra lēmumā papildus skaidrots, ka SIA „Elite Taxi" autovadītājs pakalpojumus sniedz ar SIA „Hanza līzings" īpašumā un SIA „Elite Taxi" turējumā esošu automašīnu, līdz ar to nav ievērots Ministru kabineta noteikumu Nr.469 7.punkts. Tāpat norādīts, ka starp SIA „Elite Taxi" un autovadītāju noslēgtā līguma 2.4.apakšpunkts paredz kārtību, kas ir darba kārtības noteikums darba tiesiskajās attiecībās. Lēmums neietver norādes uz Darba likuma normām.

Lai arī no augstākas iestādes lēmuma noprotams, ka Valsts darba inspekcija pievērsusi uzmanību arī tam, ka tiesisko attiecību būtība starp līguma pusēm atbilst darba tiesiskajām attiecībām, tomēr lēmums attiecībā uz to nesatur nekādu tiesisko pamatojumu. Turklāt jāņem vērā, ka augstāka iestāde atstājusi spēkā (neprecizējot) zemākas iestādes lēmumā noteikto pienākumu, t.i., pienākumu noslēgt rakstveida darba līgumus ar pārvadātājiem, kuri veic autopārvadājumus ar citas personas īpašumā esošu autotransporta līdzekli saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.469. No tā secināms, ka administratīvais akts attiecas tikai uz tām tiesiskajām attiecībām, kuru ietvaros autovadītājs izmanto autotransporta līdzekli, kas nepieder SIA „Elite Taxi". Savukārt augstākas iestādes lēmumā ietvertā norāde, ka līgumi atbilst darba līgumiem, vispār nav uzskatāms par šādi aprobežota pienākuma pamatojumu, jo šādam pamatojumam atbilstoši būtu jāuzliek pienākums noslēgt darba līgumus ar visiem autovadītājiem, kuri dara tādu pašu darbu, neatkarīgi no autotransporta līdzekļa piederības.

[13] Autopārvadājumu likuma 30.panta otrā daļa paredz ierobežojumu pārvadātājam: speciālā atļauja (licence) dod tiesības pārvadātājam veikt pasažieru pārvadājumus tikai ar viņa īpašumā esošiem autotransporta līdzekļiem vai – Ministru kabineta noteiktajā kārtībā – ar citu personu īpašumā esošiem autotransporta līdzekļiem.

Ministru kabineta noteikumu Nr.469 7.punkts paredz, ka, veicot autopārvadājumus ar citas personas īpašumā esošu autotransporta līdzekli, autotransporta līdzekļa vadītājam papildus citiem normatīvajos aktos noteiktajiem dokumentiem autotransporta līdzeklī nepieciešams: 1) autotransporta līdzekļa nomas līgums, kurā norādīts autotransporta līdzekļa iznomātāja un nomnieka nosaukums (fiziskām personām – vārds un uzvārds), nomas līguma noslēgšanas datums un darbības laiks, kā arī informācija par autotransporta līdzekli (marka, modelis, izlaiduma gads, valsts reģistrācijas numurs un identifikācijas (šasijas) numurs); 2) autotransporta līdzekļa vadītāja darba līgums. Administratīvo lietu departamenta ieskatā šajā normā ietvertā prasība par darba līguma nepieciešamību ir jāskata kontekstā ar vispārējo komercdarbības un autopārvadājumu regulējumu. Kā pamatoti norādījusi apgabaltiesa, likuma „Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu, zemnieka vai zvejnieka saimniecību un individuālo darbu" 24.pants un Ministru padomes lēmuma Nr.220 2.punkts paredz iespēju pārvadājumus veikt arī kā individuālo darbu. Tāpat no Komerclikuma normām un no Autopārvadājumu likumā ietvertās pārvadātāja definīcijas izriet, ka pārvadātājs var būt jebkurš komersants, tātad arī fiziskā persona – individuālais komersants. Līdz ar to no citiem normatīvajiem aktiem var secināt, ka darba līgums var nepastāvēt. Uz to netieši norāda arī šobrīd spēkā esošo analoģiska satura Ministru kabineta noteikumu Nr.339 7.punkts, kurš paredz, ka, veicot autopārvadājumu ar citas personas īpašumā esošu autotransporta līdzekli, autotransporta līdzekļa vadītājam papildus citiem dokumentiem, kas noteikti normatīvajos aktos par ceļu satiksmi un autopārvadājumiem, autotransporta līdzeklī nepieciešams autotransporta līdzekļa nomas līgums un autotransporta līdzekļa vadītāja darba līgums, kas noslēgts ar nomnieku, **ja** autotransporta līdzekļa vadītājs nav individuālais komersants.

Ministru kabineta noteikumi Nr.469, kā pareizi atzinusi apgabaltiesa, nav normatīvais akts, kurš nosaka darba devēja pienākumu noslēgt darba līgumu ar darbinieku. Izvērtējot minētā normatīvā akta vietu kopējā autopārvadājumu tiesiskajā regulējumā, Administratīvo lietu departaments atzīst, ka šo Ministru kabineta noteikumu regulējums ir vērsts tieši uz autopārvadājumu kontroli, nevis darba tiesisko attiecību kontroli.

Jautājumam par to, kādas tiesiskās attiecības pastāv starp pārvadātāju un pārvadājumus veicošo autovadītāju, nav nekāda sakara ar to, vai pārvadātājs izmanto sev pašam vai citai personai piederošu autotransporta līdzekli.

[14] Administratīvo lietu departamenta ieskatā tas, vai autovadītājs, kurš pats nav pārvadātājs, var būt individuālais komersants, vai arī var izpildīt pārvadājumus tikai kā darbinieks uz darba līguma pamata, ir atkarīgs no:

1) autopārvadājumu tiesiskā regulējuma, proti, ir vērtējams, vai šis regulējums neizslēdz iespēju, ka pārvadājumus pārvadātāja uzdevumā izpilda cits komersants (individuālais komersants – fiziskā persona) vai individuālā darba veicējs, kurš pats nav pārvadātājs;

2) starp pārvadātāju un autovadītāju pastāvošo tiesisko attiecību būtības, proti, vai tās pēc būtiskajām pazīmēm atbilst uzņēmuma vai darba līgumam.

[15] Ievērojot minēto, Administratīvo lietu departamenta ieskatā apgabaltiesa pamatoti atzinusi, ka Valsts darba inspekcija, atsaucoties tikai uz Ministru kabineta noteikumu Nr.469 7.punktu, nav izvērtējusi tos faktiskos un tiesiskos apstākļus, kuri varētu būt par pamatu pienākuma uzlikšanai noslēgt darba līgumus, un līdz ar to pieņēmusi nepamatotu lēmumu. Turklāt, kā papildus norāda Administratīvo lietu departaments, ir būtiski, ka administratīvajā aktā ietvertais pienākums ir aprobežots tieši ar Ministru kabineta noteikumos Nr.469 regulētajiem gadījumiem, kad autotransporta līdzeklis nav pārvadātāja īpašums, nekādā veidā nesaistot to ar faktiski pastāvošo un tiesiski pieļaujamo tiesisko attiecību saturu.

Līdz ar to apgabaltiesas sprieduma argumentācija, atzīstot Valsts darba inspekcijas administratīvo aktu par nepamatotu, kā arī šai motivācijai atbilstošā sprieduma rezolutīvā daļa par administratīvā akta atcelšanu ir pamatota.

[16] Administratīvo lietu departamenta ieskatā apgabaltiesas spriedumā ietvertā argumentācija, ar kuru pēc būtības vērtēts, vai starp pieteicēju un autovadītājiem ir noslēdzami darba līgumi, nav nepieciešama lietas izlemšanā pēc būtības, jo šīs lietas izskatīšanas priekšmets ir tikai Valsts darba inspekcijas izdotā nelabvēlīgā administratīvā akta pārbaude. Atzīstot, ka administratīvā akta pamatojums neattaisno pieteicējai uzlikto pienākumu un ka administratīvais akts ir atceļams, nav nepieciešams vērtēt citus faktiskos un tiesiskos apstākļus, jo tiesa šīs lietas ietvaros nevērtē, vai Valsts darba inspekcijai ir pamats vispār izdot administratīvo aktu. Faktisko un tiesisko apstākļu jauns izvērtējums ir pašas iestādes kompetencē, un apgabaltiesas sprieduma motīvu daļā ietvertajiem argumentiem nav prejudiciālas nozīmes nedz attiecībā uz Valsts darba inspekciju, nedz arī uz pieteicēju. Līdz ar to Administratīvo lietu departaments nevērtē pēc būtības pieteicējas

kasācijas sūdzībā ietvertos argumentus, kādēļ nav pamatoti apgabaltiesas secinājumi par to, ka pieteicējai ir pienākums noslēgt darba līgumus.

Lai arī apgabaltiesas motīvu daļas attiecīgie argumenti ir atzīstami par liekiem, tas nevar būt iemesls sprieduma atcelšanai, jo visi šajā lietā būtiskie apstākļi ir izvērtēti un ir taisīta atbilstoša sprieduma rezolutīvā daļa.

[17] Ņemot vērā iepriekš minēto, Administratīvo lietu departaments atzīst, ka Administratīvās apgabaltiesas spriedums ir tiesisks un pamatots, tādēļ ir atstājams negrozīts, bet pieteicējas un atbildētājas kasācijas sūdzības nav pamatotas, tādēļ ir noraidāmas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 1.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas 2007.gada 5.februāra spriedumu, bet sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Elite Taxi" un Valsts darba inspekcijas kasācijas sūdzības noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese *(paraksts)* R.Vīduša

senatore *(paraksts)* J. Briede

senatore *(paraksts)* V.Krūmiņa

NORAKSTS PAREIZS

Tiesnese R.Vīduša

Rīgā 2007.gada 25.jūnijā